

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני זי"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת נצבים-וילך תש"פ | גליון מס' 259

ההל שנה וברכותיה

הבית יוסף והרמ"א. רבי אליעזר היה נע ונד על פני ארצות שונות, ובאחת מתחנות חייו הוא היה מהשרים החשובים ביותר אצל מלך מצרים. מלך מצרים שביקש להראות לרבי אליעזר את גודל אהבתו והערכתו אליו הביא לו מתנה יקרת ערך: טבעת מלכותית יקרה. והנה הגיע היום, יום ההולדת של מלך מצרים ורבי אליעזר הלך יחד עם שאר השרים כדי לברך את המלך על יום חגו. הם הלכו בגשר העובר מעל נהר הנילוס, ואז ניגש אל רבי אליעזר אחד השרים וביקש ממנו שיראה לו את הטבעת. אותו שר היה איש בליעל ואנטישמי וכשרבי אליעזר הראה לו את הטבעת הוא נתן לו מכה מתחת ליד כדי להעיף לו את הטבעת אל תוך המים, כשמלכד הנזק הכספי העצום גם כוונתו הייתה להלשין למלך על רבי אליעזר שהוא אינו מכבד את הטבעת המלכותית ושהוא איבד אותה. הטבעת התעופפה באוויר וכפסע היה בינה לבין ליפול אל תוך המים, אלא שאז רבי אליעזר הושיט את ידו ובנס הצליח לתפוס את הטבעת כשהיא מתעופפת באוויר. גם כשהגיעו אל המלך, התכבד רבי אליעזר בכבוד גדול יותר משאר השרים.

כשחזר רבי אליעזר לביתו הוא לא מצא מנוחה לעצמו. הוא הרגיש לא טוב עם מצבו זה ועם השנאה שרוחשים אליו השרים האנטישמיים והוא התחליט לברוח ממצרים. הוא לקח איתו תרמיל מלא סובות ומרגליות, עלה על אוניה קטנה ונסע בים.

בדיוק כפי שחשש רבי אליעזר כך היה: ההלשנות של השרים השפיעו על המלך והוא באותו לילה שלח שוטרים לתפוס את רבי אליעזר אלא שהם איחרו את המועד: כשהם הגיעו לביתו - רבי אליעזר כבר היה על האוניה בים.

צרות באות בצרורות. האוניה הקטנה לא הצליחה להחזיק מעמד והיא נטרפה בים. בניסי ניסים הצליח רבי אליעזר להנצל מהים על ידי שההחזיק בקרש מהאוניה, אולם כל רכושו אבד לו. וכך הוא הגיע לאיסטנבול שבטורקיה כשהוא חסר כל, ואין בידו לפרטה אפילו שוה פרוטה.

באיסטנבול שקד רבי אליעזר על התורה ועל העבודה, ואנשים טובים היו דואגים לו למזון. פעם אחת הביאו לו לאכול יקרת מרק, והנה כשניגש רבי אלעזר לאכול את המרק נפלה לתוכו לטאה גדולה ומתה. המרק נפסל מאכילה, אולם רבי אליעזר במקום

הגמרא בתענית (ח, ב) מספרת שבימי רבי שמואל בר נחמני היו שתי צרות: א. רעב, ב. מגיפת מות רח"ל. שאלו אותו בני המקום, מה נעשה? הרי אין אין מבקשים ל שתי דברים, וכיצד נבקש שישורו מאתנו אותם שתי גזירות קשות. אמר להם רבי שמואל בר נחמני: תבקשו רחמים על הרעב, שישור, וממילא תסור גם המגיפה, שהרי כאשר הקדוש ברוך הוא נותן שובע - כדי שיחיו ממנו בני אדם הוא נותן, ולא כדי שימותו, כמו שנאמר: "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון". הרי לנו, שהקדוש ברוך הוא משביע את החיים; מכות כלל זה שהמזון כולל בתוכם גם את החיים, מציב רבינו הזרע שמשון שאלה מעניינת בפרשת השבוע, פרשת נצבים (מאמר ה), על דברי הפסוק (דברים ל, טו): "רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמּוֹת וְאֶת הָרָע", לכאורה, יש כאן כפילות לשון מיותרת: היה מספיק שיהיה כתוב ראה נתתי לפניך היום את הטוב - ובתוך זה כבר כלול גם החיים, שהרי הטוב ניתן לחיים, ולשם מה ממשך הפסוק וכותב גם "את החיים".

מתרץ רבינו הזרע שמשון בהקדם מה שקבעו חז"ל שהרשעים בחייהם נקראים מתים והתפילה שלהם אינה נשמעת. אם כך, מה שכאן נאמר חיים אין הכוונה לחיים גשמיים כפשוטם אלא לחיים האמיתיים, היינו חיים של צדיקים החוזרים בתשובה על מעשיהם הרעים. ולכן, ראשית כל יש כאן את הברכה על החיים, היינו שיהיו במדרגת צדיקים, ורק לאחר מכן יש את ההבטחה הגשמית של הטוב, שהוא אכן כולל בתוכו גם את החיים הגשמיים, שהרי הטוב ניתן לאנשים חיים.

זכות רבינו הזרע שמשון יגן בעדנו שנזכה להכתב ולהחתם בספרם של צדיקים לשנה טובה ומתוקה. זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלוקים חיים.

סיפור נפלא להמחשת דברי הזרע שמשון

את הסיפור הבא סיפר רבינו החתם סופר, וכפי שכתב זאת בשמו תלמידו המובהק רבי חזקיה פייבל פלוט בספרו הידוע "ליקוטי חבר בן חיים" בפרשת כי תבוא: הגאון רבי אליעזר אשכנזי, מחבר הספר מעשי ה', היה מגדולי התורה ופוסקי ההלכה בתקופת רבותינו

להתעצב דווקא שמח שמחה גדולה.

המקסימלית הזו היא סיבה וסימן לעליה. מִשֶׁם יִקְבְּצֶהָ ה' אֱלֹקֶיךָ וּמִשֶׁם יִקְחֶהָ.

טוב שמוע

בחסדי השם יתברך התכנסו ביומא דהילולא דבעל הזרע שמשון ותולדותו שמשון, איש האלקים החכם הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל זי"ע, לסעודה לפי מצב הזמן במנין מצומצם בשטח פתוח. בסעודה השתתפו חברי ורבני המכון, הרב משה דייזיס שליט"א המסייע רבות מאחורי הקלעים לפעילות המכון, זכריה דייזיס, הרה"ג ר' יעקב יוסף טשערסקי שליט"א, הרה"ג ר' מרדכי לייפער שליט"א ועוד אברכים חשובים הלומדים בקביעות ומחוברים לספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון.

בסעודה נאמרו דברי תורה בשמו, וסופרו סיפורי ישועה רבים שהתרחשו בחסדי השם בשנה האחרונה. נשמעו גם כמה סיפורים תחת הכותרת 'לכל גליון יש כתובת', בו ראינו כיצד גליונות שנשכחו לפני כמה שנים, שמחו עליהם בשנה זו כמוצא שלל רב, הכל בהשגחה פרטית, ולקיים בציון צדיק.

בהתרגשות גדולה נערך הסיום על הספר הקדוש זרע שמשון על חמשה חומשי תורה, אשר רבים וטובים מארץ ישראל ומארה"ב הצטרפו למיום הנפלא בו כל ישראל חברים ומתאחדים יחדיו ללמוד את הספר לקראת היארצייט ולסיימו.

בסילודין הוזכרו השמות אשר השתתפו בסיום ואשר בקשו שיזכרום לדבר ישועה ורחמים בעת רצון. כמו כן הוזכרו כל השמות אצל "ק"א אדמו"ר רבי רפאל אביחצירא שליט"א, אשר מעודד רבות את פעולות המכון, והוא בעצמו עוסק כבר שנים רבות בספר הקדוש.

לאחר ברכת המזון התקיימה תפילת ערבית והקהל שב לאהלו שמח וטוב לב, ברגשות טמירים שזכו לקיים רצון צדיק ולפעול ישועות בקרב הארץ.

אמר רבי אליעזר: כשאני הגעתי למצב כזה שהצלחתי בנס להציל את הטבעת והמלך כל כך כיבד אותי - הגעתי לפסגה, הרי שהבנתי שמכאן אני רק ארד ולכן ברחתי. כעת שירדתי לכזה שפל שאפילו אל תוך צלחת המרק שלי נפלה לטאה - הרי שמכאן אני אתחיל לעלות בעזר השם יתברך.

ואכן באותו יום נודע לו שמלך טורקיה מחפש שותף שישחק איתו במשחק השחמט. רבי אלעזר הציע את עצמו וכשהמלך ראה את רוב חכמתו הוא הליכיש אותו בגוי שרד ונתן לו משכורת יפה.

מדי יום ביומו היה רבי אלעזר משחק עם המלך שחמט, אולם רבי אליעזר לא רצה להפסיד משעות לימוד התורה, אי לכך הוא השלים את שעות הלימוד בלילה. מה שגרם לכך שהיה עייף ביום...

פעם אחת שמע רבי אלעזר עם המלך ומגודל העיפות הוא נרדף באמצע המשחק, המלך לא כעס אלא אדרבה הוא לקח כר והניח לו מתחת לראשו.

כשהתעורר ר"א הוא שוב הבין שגם כעת הוא הגיע לפיסגה, אם המלך בכבודו ובעצמו מניח לו כר מתחת לראש ואז הוא שוב נמלט ונס לעיר פוזנא שם הוא התקבל לרב.

רעיון זה מביא רבינו הזרע שמשון בפרשתנו (מאמר ב), בבואו לפרש את דברי הפסוק (דברים ל, ד): 'אם יהיה נדחף בקצה השמים ומשם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך'. כאשר כלל ישראל יהיו נידח ומצוי בקצה השמים, דהיינו בקצה האחרון, בשפל המדרגה, במקום שאין לרדת ממנו עוד, הרי שדווקא משם, מהדייטא הנמוכה הזו יקבץ אותך הקב"ה, כי הירידה

רעיון זה מביא רבינו הזרע שמשון בפרשתנו (מאמר ב), בבואו לפרש את דברי הפסוק (דברים ל, ד): 'אם יהיה נדחף בקצה השמים ומשם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך'. כאשר כלל ישראל יהיו נידח ומצוי בקצה השמים, דהיינו בקצה האחרון, בשפל המדרגה, במקום שאין לרדת ממנו עוד, הרי שדווקא משם, מהדייטא הנמוכה הזו יקבץ אותך הקב"ה, כי הירידה

וְזֶה שְׂאֵמֶר הַכְּתוּב 'אִם יְהִיֶּה נִדְחָךְ בְּקֶצֶה הַשָּׁמַיִם' דְּהִיבּוּ קֶצֶה הָאֲחֵרוֹן שְׂאִין עוֹד מְקוּם לְהִדְיָחָךְ, שֶׁכֵּךְ יִרְדֶּת עַד עֶפֶר דְּהִיבּוּ בְּדֵיטָא (-במדרגה) הַתְּחַתּוּנָה שְׁלֵא תוֹסִיף לְנַפֵּל עוֹד, מ'שֶׁם' דְּוָקָא 'קְבָצְךָ', שְׁתָּרִי אֲזוּ נְאֻמַּר 'קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל' - שְׁהִירִידָה הַתְּחַתּוּנָה הִיא סִבָּה לְעֻלּוֹת עַד לְרִקְיעַ.

בהן את עצמך

בפסוק 'רְאֵה נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם' מדוע הקדים את הטוב?

א. מידה טובה מרובה.

ב. כאשר טוב לאדם, צריך להתפלל שלא יבוא לו רע

ג. שתי התשובות נכונות.

(נצבים מאמר ה, מובא בס"ד בגליון 'המפואר')

הַתְּחַתּוּנָה הַפְּרָשָׁה כִּי תוֹמָא, תְּחַתּוּנָה ז.

מכון תולדות שמשון מאחל

לרבני וצוות המכון,

חברי הכולל, התורמים

והמסייעים ה"ו שליט"א,

די בכל אתר ואתר

שנוכה כולנו יחד בתוך כלל ישראל להכתב ולהחמם בספרם של צדיקים לשנה טובה ומתוקה.

וזכות רבינו הזרע שמשון הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל יגן בעדנו ויעמדו לנו שנוכה שתתקיים בנו ברכתו והבטחתו, בני חיי מיומני טובי, בתים מלאים כל טוב וכו' וכו'.

מכון תולדות שמשון
לזכר חסידו הגדול רבי שמשון חיים בן הרב
נחמן מיכאל יגן ז"ל

להארות משוב וכן לקבלת העלון במייל lk0772027554@gmail.com